

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОХТИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

Олена Гавриш Олена Гавриш

29.08. 2025 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи сільськогосподарської кооперації

Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Форма навчання	денна
Загальна кількість годин / кредитів ECTS	90 / 3
Характеристика навчальної дисципліни	вибіркова
Форма семестрового контролю	залік
Мова викладання	українська
Інформація про викладача, контактна інформація	Прогонна Л.С. , викладач вищої категорії
Розміщення курсу	https://dev1.ocsnau.net/course/view.php?id=100

Силабус розглянуто на засіданні циклової комісії

Протокол № *7* від *04* *03* 2025 року

Голова циклової комісії *Анна КОГУТ* Анна КОГУТ

Викладач *Любов ПРОГОННА* Любов ПРОГОННА

1.МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни	Мета вивчення дисципліни : формуванні у студентів системи знань про сутність кооперації, її принципи та організаційно-економічні засади функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів; забезпечення достатнього рівня теоретичних знань і практичних навичок у здобувачів вищої освіти економічної спеціальності, необхідних для формування у майбутніх фахівців знань організаційних процесів щодо управління аграрним бізнесом та пріоритетних напрямків їх розвитку; вмінь, спрямованих на оволодіння методами наукового дослідження і обґрунтованого підходу до вирішення складних питань створення і ведення господарства в умовах ринку, на засадах приватної власності на землю і майно, вести господарську діяльність, з метою підвищення ефективності та прибутковості створеного бізнесу.
Завдання вивчення дисципліни	Основні завдання: вивчення теорії і практики організації сільськогосподарських кооперативів; набуття навичок аналізу процесів, що відбуваються у роботі сільськогосподарських кооперативах. ознайомлення студентів з теоретичними засадами організації сільськогосподарської кооперації; методичними підходами раціоналізації та проектування сільськогосподарських кооперативів; оволодіння практичними навичками обґрунтовувати проектні рішення щодо підвищення ефективності роботи кооперативів; застосування дослідницьких і організаторських здібностей у процесі розроблення організаційних проектів створення кооперативів.

5.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви змістовних модулів, тем	Всього годин	Аудиторні			Самостійна робота
			лекції	практичні	семінарські	
1	2	3	4	5	6	7
	Модуль 1.	26	8	4		14
1	Тема 1 Вступ	4	2			2
2	Тема 2 Організаційно- економічні основи створення сільськогосподарськ их кооперативів.	10	2	2		6
	Тема3. Основи функціонування сільськогосподарськ их кооперативів .	12	4	2		6
3	Модуль 2	30	10	12		8
4	Тема 4. Організація кооперативів у сфері АПК.	22	8	10		4
	Тема 5. Організація сільськогосподарськ их кредитних спілок як форми кооперативного кредитування.	8	2	2		4
5	Модуль 3	34	12	4		18
6	Тема 6. Основи кооперативного маркетингу	16	6	2		8
7	7. Менеджмент сільськогосподарськ их кооперативів	10	4	-	-	6
8	8. Фінансова діяльність сільськогосподарськ их кооперативів.	8	2	2	-	4
	Всього	90	30	20		40

6. ТЕМИ ТА ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1	
1	Вступ. 1. Необхідність і місце с.г.кооперації в структурі АПК України. Зміст дисципліни та її значення. 2. Сутність кооперації, мета, значення та необхідність. 3. Суть та значення сільськогосподарської кооперації. 4. Види діяльності СК	2
	ТЕМА 2 Організаційно-економічні основи сільськогосподарських кооперативів.	
2	Тема 2.1 .Організаційно-економічні основи створення сільськогосподарських кооперативів. 1. Планування заходів і послідовність дій щодо створення кооперативу. 2. Ініціювання створення кооперативу. 3. Резервування найменування 4. Розробка установчих документів. 5. Організація проведення зборів засновників. 6. Державна реєстрація. 7. Відкриття банківського рахунку.	2
	Тема 3 Основи функціонування сільськогосподарських кооперативів.	
3	Тема 3.1 Організація функціонування кооперативу. 1. Формування адміністрації та визначення її функцій. 2. Розробка організаційної структури кооперативу. 3. Правила внутрішньогосподарської діяльності.	2
4	Тема 3.2 Капітал кооперативу. 1. Майно та фінанси сільськогосподарського кооперативу. Визначення потреби в ресурсах. 2. Джерела і форми поповнення капіталу. 3. Внески СК	2
	Модуль 2	
	Тема 4 Організація кооперативів у сфері АПК.	
5	Тема 4.1 Організація постачальницько- збутових кооперативів. 1. Мета постачальницько-збутових кооперативів. 2. Вибір постачань, постачальників і покупців. 3. Організація економічних відносин. 4. Потреба у фінансуванні та його джерела.	2
6	Тема 4.2 Організація кооперативів переробних та зі зберігання продукції.	2

	1.Організація переробних кооперативів. 2.Організація кооперативів зі зберігання.	
7	Тема 4.3 Організація кооперативів із спільного використання техніки. 1. Мета кооперативу. 2.Особливості створення кооперативів МТС. 3.Встановлення цін на послуги.	2
8	Тема 4.5 Організація молочарських кооперативів. 1. Створення молочарських кооперативів. 2.Матеріальна база кооперативу. 3.Діяльність молочарського кооперативу	2
	Тема 5 Організація сільськогосподарських кредитних спілок.	
9	Тема 5. 1 Основи організації кредитних спілок. 1.Форми та моделі кооперативних спілок в Україні. Їх значення в аграрній сфері. 2. Види внесків . 3. Класифікація та умови надання позик.	2
	Модуль 3	
	Тема 6 Основи кооперативного маркетингу.	
10	Тема 6.1 Сутність і зміст маркетингу. 1.Поняття і система елементів маркетингу. 2.Маркетинг у сільському господарстві. 3. Маркетинг в обслуговуючих сільськогосподарських кооперативах 4. Характеристика основних типів ринку.	2
11	Тема 6.2Маркетингова товарна політика та політика комунікацій 1. Суть маркетингової товарної політики в СК 2. Інноваційна політика. 3. Асортиментна політика. 4. Маркетингова політика комунікацій.	2
12	Тема 6.3 Ціноутворення в сільськогосподарському кооперативі. 1. Система ціноутворення в обслуговуючому кооперативу. 2.Встановлення ціни продажу в переробному та заготівельно-збутовому кооперативі	2
	Тема 7. Менеджмент сільськогосподарського кооперативу.	
13	Тема 7.1 Особливості управління в кооперативах. 1. Система управління. 2. Органи управління. 3.Органи контролю. 4. Демократизація кооперативної. діяльності.	2
14	7.3 Управління персоналом.	2

	1.Визначення потреби в персоналі. 2. Технологія управління персоналом. 3.Використання персоналу та управління його діловою кар'єрою.	
	Тема 8 Фінансова діяльність кооперативів.	
15	Тема 8.1 Фінансова діяльність кооперативів. 1. Характеристика і склад грошових надходжень. 2. Управління обіговими засобами та поточними витратами.	2
	Разом	30

7.ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення з основними положеннями Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію»	2
2	Розрахунок вступних внесків	2
3	Прогнозування обсягів купівлі ресурсів в постачальницькому кооперативі.	2
4	Прогнозування обсягів продажу продукції.	2
5	Прогнозування обсягів продукції , що потребує переробки та зберігання.	2
6	Планування виконання робіт членам сільськогосподарського кооперативу.	2
7	Оформлення договірних відносин в молочарському кооперативі.	2
8	Прогнозування потреб в кредитних ресурсах.	2
9	Розрахунок кінцевих цін за продукцію.	2
10	Розрахунок показників фінансового стану кооперативу.	2
	Разом	20

8.САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Вид навчальної діяльності	Форма контролю	Кількість годин
1	1.3 Історія становлення та розвиток СК в Україні	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	2
2	2.2 Розвиток с.г кооперації в Україні.	Підготовка повідомлення	Усне опитування	2
3	Закон України «Про кооперацію»	Самостійне опрацювання	Усне опитування	4

		матеріалу		
4	3.3 Державна політика у сфері СК.	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	2
5	3.4 Роль сільськогосподарської кооперації в розвитку сільських територій України.	Підготовка повідомлення	Усне опитування	4
6	4.6. Земельні відносини в СК	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	2
7	4.7. Інформаційно-консультативне забезпечення створення і функціонування кооперативів.	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	2
8	5.2 Організація сільськогосподарських кредитних спілок як форма кооперативного кредитування.	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	4
9	6.4 Система руху товарів у кооперативі.	Самостійне опрацювання матеріалу	Тестове опитування	4
10	6.5 Кооперативний маркетинг в США.	Підготовка повідомлення	Усне опитування	2
11	6.6 Інформація та її роль у формуванні стратегії ціноутворення в кооперативі.	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	2
12	7.2 Менеджмент сільськогосподарського кооперативу	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	2
13	7.4. Розробка і процес ухвалення управлінських рішень.	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	4
14	8.2. Порядок оподаткування.	Самостійне опрацювання матеріалу	Усне опитування	4
	Разом			40

9.ВИДИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Види контролю:

- Поточний (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування, виконання різнорівневих завдань, відтворення виробничих ситуацій).

- **Модульний** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування, виконання практичних завдань).
- **Підсумковий** (комп'ютерне тестування, фронтальне опитування, виконання практичних завдань, відтворення виробничих ситуацій , письмова контрольна робота, усний диференційований залік).

10.КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Основи сільськогосподарської кооперації» здійснюється за національною чотирибальною шкалою.

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно» («5»)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється у повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Студент активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
«Добре» («4»)	Оцінюється завдання, що містить відповідні, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Студент активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточні, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно» («3»)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу,

	навчальної літератури, намагається аналізувати факти, події, робити висновки, але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача. Дає не повні відповіді на заняттях.
«Незадовільно» («2»)	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповідні на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітленні неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущенні суттєві помилки.

11.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

БАЗОВА

1. – Основи сільськогосподарської обслуговуючої кооперації: Навч. посібник / В. В. Зіновчук, Л. В. Молдаван, В. Б. Моссаковський та ін.;— К.: Вища освіта, 2001.
2. Сільськогосподарська обслуговуюча кооперація :навч. Посібник./уклад. О.Рудік.-К.,2013
3. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив. Практичний посібник.\ Гончаренко В.В.

ДОПОМІЖНА

1. Ільчук М.М.,ЗрібнякЛ.Я.,Мельник С.І.- Організація і планування сільськогосподарського виробництва.- Вінниця:Нова книга, 2008
2. Сільськогосподарські кооперативи : плюси та мінуси
<https://eos.com/uk/blog/silskohospodarski-kooperatyvy/>
- 3.Порядок створення та реєстрації СК
. <https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/>
4. Законодавство про сільськогосподарські кооперативи.
<https://agro-business.com.ua/agro/u-pravovomu-poli/item/20618-zakonodavstvo-pro-silskohospodarski-kooperatyvy.html>

5. Як розробити бізнес-план багатofункціонального сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу.

http://cba.org.ua/images/MANUALS/CBA-III_Business_Planning_Manual.pdf

6. Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив

<https://core.ac.uk/download/pdf/300240342.pdf>

7. Методичні рекомендації з розробки бізнес-плану обслуговуючого кооперативу зі зберігання, доробки та маркетингу зерна .

<http://dobrobut-hromad.org/wp-content/uploads/2016/01/grain-coop-bp-methodology.pdf>

8. Інвестиційний проект створення сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу.

https://issuu.com/nnc_iae/docs/18_26_inv_pro_stv_sil

9. Методичні рекомендації з організації молочарських обслуговуючих кооперативів.

https://issuu.com/nnc_iae/docs/18_8_met_rek_z_orh

12.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію » ВІД 21 ЛИПНЯ 2020 РОКУ

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-20#Text>

2. Закон України «Про кооперацію»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-15#Text>

3. Постанова «Про затвердження модульних статутів сільськогосподарського кооперативу» від 3.03.2021 р.

<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-modelnih-statut-a175>

13.ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Студент має право:

– вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього процесу, права тощо;

– вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;

– відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;

– отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

– відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;

– брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (*довідки, розпорядження про індивідуальний графік відвідування тощо*). Практичні роботи, модулі, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Ліквідація заборгованості з дисципліни здійснюється згідно з графіком ліквідації академічних заборгованостей у ВСП «Охтирський фаховий коледж СНАУ»

Політика щодо академічної доброчесності. У процесі навчання та при виконанні практичних робіт, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування.

Політика щодо викладання. В основу викладання навчальної дисципліни покладено комунікативний метод. Курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь – який зручний для них час, а для здобувачів освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.

Форми та методи навчання:

Під час лекційних годин використовується: розповідь – оповідна, описова форма розкриття навчального матеріалу; пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу; бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять; ілюстрація – для розкриття явищ і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки, слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint).

Під час практичних занять використовуються: робота в малих групах, мозкові атаки, презентації, метод практичних розрахунків.

Самостійна робота: опрацювання літератури (основної, додаткової), конспектування матеріалу, підготовка доповідей фахового

спрямування, підготовка до практичних занять, виступи з презентаціями.